

Aracki

Romanovska monogonija porodica

Savić

Poreklo

Aracki

Prema nepotvrđenim podacima iz 1666. godine Aradski- Aracki potiču iz Arada mesta u današnjoj Rumuniji. Pominju se i u Mokrinu 1740. godine i u Rumenci 1793. Aradski iz Subotice su navodno dali vola, na ime doprinosa za privilegije, koje je Subotica dobila od austrijskog dvora. Taraški Aracki su doseljeni iz Zablaja. Porodični nadimak je Lekarovi. Danas ih najviše ima u Zrenjaninu, Subotici i Beogradu.

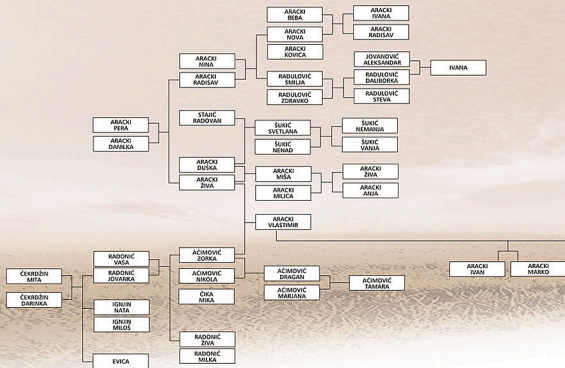
Savići

Savići iz Vojvodine, prema istorijskim podacima, došli su sa Arsenijem Čarnojevićem krajem 17. veka sa Kosova, iz Hercegovine i Crne Gore. Porodična zadruža Savića nastanjuje se na brdo Orom, u okolini Sente. Najstariji domaćin zvao se Sava, dok je zahvaljujući jednom članu familije koji je lovio somove na "bučku," cela porodica dobija nadimak Bučkala.

1900

1950

2000

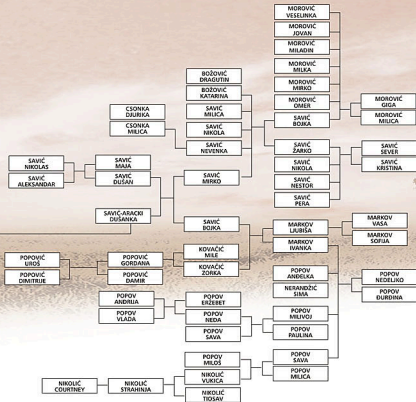

2000

1950

1900

Porodična stabla Aracki - Savić

Padej (nekada)

Kao rodno mesto naših majki, predstavljao je mesto naših prvih susreta i upoznavanja. Sredinom šezdesetih godina, sa naglim zamahom poljoprivrede i mogućnostima kreditiranja, doživljava procvat. Narod se uglavnom bavio gajenjem žitarica, mente i duvana... Svako uzorno domaćinstvo je imalo vinograd i voćnjak. Pravilo se vino i obavezno pekla rakija od šljiva.

Dosta se radilo, ali se poštovalo "crveno slovo". Nedelje su mi posebno ostale u lepom sećanju. Muškarci obuku svoje odele sa obaveznom šeširov leti ili šubarom zimi i krenu u crkvu. Srbi u svoju, a Mađari, koji su bili u većini, u njihovu. Žene lepo obučene, sa povezanim maramama dolaze takođe u crkvu, ali uvek idu odvojeno od muškaraca. Posle službe, one odlaze kući da kuvaju supu, rinlajš i peku obavezne

Prvomajka parada

prvi trčak...

Padej

mađarske karte

Štrudle od sira, maka, rogača i pekmeza. Domaćini su za to vreme ili u "Menz" ili u "Lovačkom". Odlazak u kafanu je nedeljom bio uobičajen, čak i za one koji su je izbegavali radnim danima. Omiljena pića su bila rakija, pelinkovac i špricer. Leti su predveče žene često sedele na klupama ispred kuća i uglavnom ogovalare, pričajući ne retko sve u isto vreme, dok su neki muškarci sedeli u grupama na ulici i igrali "tronfe" ili "sedmica". Mi mladi, smo u to vreme najviše boravili na obližnjoj reci Zlatici ili na Tisi. Vredniji su namerivali stoku, ili sa komšijama razgovarali o poslu. Nezaboravno je bilo i grupno gledanje TV serija (krajem šezdesetih nisu svi imali televizore), "Ljubav na seoski način" i "Gradić Pejton". Većina prisutnih nije mogla da stigne da pročite titl, tako da je moja ujna, Milka, čitala naglas. Zime su bile sa dosta snega i za nas decu često zabavnije od leta. Dok smo leti pomagali starijima u poljoprivrednim poslovima i redovno ili "na radnju", zimski period je pružao mnogo više slobodnog vremena. Pravili su se redovni "disnatori" u kojima smo aktivno učestvovali i čekali na omiljene suve kobasice, čvarke i šunku.

Fudbalski klub iz Padeja

Početak devedesetih donosi dobro poznate događaje u Srbiju, što se naravno odražava i na Padej. Rat i sankcije izuzetno negativno utiču na poljoprivredu i osiromašuje selo. Mnogi lepi običaji iz šezdesetih, sedamdesetih i osamdesetih iščezavaju. U preostale kafane se ide mnogo ređe, a prostor ispred prodavnica postaje mesto druženja, uz obavezno pivo. U crkvu se ide masovno samo uoči Božića i seoske slave-letnjeg sv. Nikole. Kupanje na Zlatici i Tisi više ne postoji. Samo malobrojni odlaze u Adu na bazen. Crveno slovo se skoro i ne poštuje. Radi se često i nedeljom, sve sa željom da se preživi. Srećom, postoji još "Buč" (mađarska letnja slava, kada je vašar), te je on povod da u selo dođu Dule iz Engleske, Maja iz Švajcarske, Dule Cakov iz Amerike, Aca Pecić iz Kanade... Postoje i pozitivni pomaci, poput izgradnje mosta 3km nizvodno od skele na Tisi, a bogato je renoviran-Kaštel (stari jevrejski letnjikovac blizu sela). Našoj deci, Padej nije mnogo interesantan, izuzev leti, kada vole da voze bicikle ili da idu na bazen.

pradedā Mīra i prababa Darinka

deda Vasa i baba Jovanka

Deda Vasa kao mladić iz Vranjeva (današnji Bečej) dolazi u Padej i venčava se sa svojom babom. Brak im omogućava ukupnjavanje poseda (7-8 jutara zemlje), što predstavlja solidan kapital tog doba. Uskoro dobijaju sina Živu i ćerku Zoru. Vrednošću i ambicijom ekonomski se stabilizuju šezdesetih godina, kupuju kuću na boljoj lokaciji, a među prvim u kraju, traktor i crno beli televizor. Moj deda je oduvek bio na glasu kao vredan i dobar domaćin, uvek blizak crkvi i pravoslavnim vrednostima. Zlatna sredina je bila, po njemu, pravo mesto i za mene i za sve ostale

sa Živićinom i deda Vasom

deda Vasa

Vlastini rodbina iz Padeja

članove porodice. Štedljiv po prirodi, bez želje da ikada uzme neki kredit. Pratio je uvek politička zbivanja, bio pretplaćen na list "Poljoprivrednik", redovno odlazio u Vrnjačku banju, a često sa nama na more. Baba, sličnih shvatanja, bila je umerena u svemu, osim u radu. Motika joj je bila mnogo draža od varjače. Iako nije volela da kuva, pravila je nezaboravne krofne i štrudle sa sirom, makom i pekmezom od kajsijs. Bila je nepismena i zainteresovan samo za lokalna zbivanja. Za razlike od dede, volela je mnogo da priča, što je njemu odmerenom i smetalo. Od globalnih, jedino je pratila lik i delo Jovanke Broz. Deda, koji nije propuštao dnevnik, (zbog politike i naročito vremenske prognoze) morao je uvek da je zove kada se pojavi supruga našeg predsednika, da baba vidi stajling, frizuru omiljene je imenjakinje i da konstatuje kako je "tepa i debela". Žene koje nisu imale bar desetak kilograma viška, su se bar kod ženske publike tih krajeva, tretirale kao nesavršene i ružne.

Nana

Miloš

Miloš i Nata

Nata, rođena sestra moje baba Jovanke, udala se kao vrlo mlada za Miloša. Za razliku od većine padejskih porodica tog vremena, oni žive nekom varijantom urbanog života. Nikad nisu gajili stoku, nikad nisu radili fizičke poslove na njivi, dvorište im je bilo u cveću i zelenilu, a kuća uvek uredna i sredena. Lalice, kako su u selu zvali Miloša, je bio poznati proizvođač mente i voća. Uspešno je trgovao sa kupcima iz Slovenije. Bečar u duši, svaki dan je provodio sate u kafani, pijuć špricere i igrajuć Tronfe, Sedmice i druge kartaroške igre. Često je odlazio u Peštu, banju Đulu i druge mađarske gradove u provod. Nisu imali dece, te je to pojačavalo našu prisnost i njihovu želju da što češće boravimo u njihovoj kući. Njihov dom i način života, oduvek su predstavljali laganu i bezbrižnu varijantu života na selu.

majka Zora, baba Jovanka i Milka

Živa i Milka

Moj ujak (rođeni brat moje majke) i ujna su bili čudna kombinacija muža i žene suprotnih životnih shvatanja. On neozbiljan, veseo i lenj, a ona vredna i ambiciozna. Kako nisu imali dece, okrenuti jedan prema drugom, većito u odmeravanju snaga i Milkinjoj želji da ga kontroliše. Živadina, kako smo ga zvali, pamtiću po veseloj bezbrižnosti, autentičnom odevanju u kome je pored delova odeće uvek bio neki drot (žica) koja simulira kaiš ili drugi pomoćni element koji ga je činio veselo-zapuštenom osobom. Svoju ujinu Milku pamtim kao osobu koja me je volela i spremala najlepši dunst od kajsijs i bresaka.

Baba Danilka i deda Pera iz Taraša

Baba Danilka (majka moga oca Žive) i deda Pera su, po mnogo čemu, tipična vojvodanska porodica tog vremena. U ranoj mladosti izuzetno siromašni, ali kasnije svojom vrednošću i naglim boljitkom života na selu krajem šezdesetih godina prošlog veka, postaju uzorni domaćini, među naprednijim u selu. Deda Pera, u ranoj mladosti šnajder, kasnije poljoprivrednik, je bio miran, povučeni.

baba Danilka i deda Pera

Vlastini rodbina iz Taraša

Kada smo dolazili u goste baba Danilka ga stalno kritikuje i savetuje: "Ajde Pero, pitaj decu nešto!" Za razliku od svog muža, baba Danilka je uvek bila dominantna i pravi vođa porodice. Sav zarađeni novac, stajao je kod nje, ispod krpara i među posteljinom, i svi su morali njoj da se obrate za troškove. Mislim da je sa svojom snajom, Ninom patenterala "taroški poljubac" (dvaput u obraz i treći put skoro u usta). Takva srdačnost je bila vrlo neobična za to vreme, jer smo se u Srbiji tada prilikom susreta svi ljubili samo dvaput. Verovatno je jedan od razloga za takvu srdačnost, bila nemogućnost da me vidi čelice (u Taraš sam odlazio tri, četiri puta godišnje).

Kovica i Nova

Čika Radislav i Nina

Čika i Nina iz Taraša

U svojoj mladosti, moj stric Radislav, zvan Čika je bio nestašan i pust. Za razliku od svog brata, nezainteresovan za školu, ostaje sa svojim roditeljima u kući i bavi se poljoprivredom. Venčanje sa Ninom, vrednom ženom blage naravi, ga menja i on postaje ambiciozan poljoprivrednik, čuveni proizvođač krompira i kupusa u Banatu. Uspešan trgovac, poznat po velikoj galami i gužvi koju napravi u selu gde dolazi sa kamionom punim robe. Ne retko, uspeva da kupcu proda dva puta više kupusa, nego što mu zaista treba. Čuvena je i njegova komparacija "Od posebnog, posebno", sa kojom je želeo da istakne kvalitet nekog proizvoda. U mladosti veliki ljubitelj boksa i šaha, a danas fudbala. Njegova žena Nada (Nina) je bila oličje blagosti, poštenja i spremnosti na kompromis svake vrste. Dočekivala nas je uvek sa mnogo radosti i ogromnom željom da nas što bolje ugosti. Pečenu piletinu, guščija jaja i krompira nam je redovna spremala, te me ova jela i danas podsećaju na nju.

Radislav i Ivana

Radislav (Rada), Novin sin uvek je bio tih, vredan i zaljubljen u život na selu. Po svom karakteru najviše podseća na svog pradedu Peru. U detinjstvu obožavao traktore, a u mladosti automobile. Sada živi u Tarašu, ali nije siguran, da li je bolji život u gradu ili selu. Za razliku od svog brata, kome je inače slična po karakteru, Ivana je sigurna da je u gradu interesantnije živeti. Ona je lepa devojka, koja živi i radi u Zrenjaninu i nada se da će tamo ostati...

Radislav i Ivana

Nova i Kovica

Posle Smilje, svoje ćerke, stric Radislav i strina Nada dobijaju sina Novu 1962. godine. U detinjstvu dobar i poslušan, uvek spreman da pomogne u poljoprivrednim poslovima. Kao mladić i dalje vredan u poslu, a raspoložen da zapeva, nazdravi i popije u društvu. Veliki ljubitelj motora i automobila, Lada pogotovo. Sa prvom ženom Bečom dobija dvoje dece, Ivanu i Radislava. Sa drugom, Kovicom, zadnjih nekoliko godina pronalazi mir porodičnog života u Tarašu. Kao veliki ljubitelj cveća, reda i higijene, Kovica u kuću donosi pedantnost i blagost u razumevanju života tri generacije u istoj kući.

Smilja i Zdravko
Moja sestra od strica Smilja, je oduvek svojom visinom skretala pažnju na sebe. Ne zna se na koga je "povukla" do svojih 195cm, te je dugo igrala i košarku u Zrenjaninu. Po završetku srednje škole radi u Banatskoj banci do svoje prevremene penzije. Sa mužem Zdravkom dobija dvoje dece, Daliborku i Stevu. Zdravko po profesiji mesar, za svojom ženom ne zaostaje u visini, ali se razlikuje u temperamentu. Dok Smilja uvek o nečemu brine, on je opušteni lala, veliki ljubitelj hrane, društva, kafana i lova.

Vlastina rodbina iz Zrenjanina

Daliborka i Steva
Svoju visinu sigurno su nasledili od majke Smilje, dok su od Zdravka povukli staloženost i mirnoću. Ljubav prema odbojci, plivanju i stonom tenisu ogleda se u Stevinom sportskom držanju. Iako je završio vojnu akademiju, ne radi više u vojsci. Sada živi u Zrenjaninu, ali više vremena provodi u Beogradu, gde mu živi devojka Maja. Njegova sestra Daliborka od udaje za Aleksandra živi u Beogradu. Paralelno sa studijama medicine dobija ćerku Ivanu. Sada je doktorka na stažiranju-čeka posao i drugu bebu.

Prandeda po majci, Nedeljko Popov rođen 1892, one davne godine kad i Joško- kako je iz neskrivene mržnje zvao Josipa Broza, bio je u mladosti prgava ličnost sklon bečarskom životu, snalažljiv, duhovit i pun priča u kojima je on sam, naravno, glavni akter vredan svakog divljenja. Neke od epizoda iz njegovog mladalačkog doba su :

- *ono kad je kao mladić pobegao u atar sa Marinom, bogatom miražicom, ali ih je u nameni da otpočinu zajednički život, osujetila četa žandarma, i jedinicu Marinu vratili besnom joj ocu.
- *ono kad je za dlaku izbegao streljanje kao dezertar u austrougarskoj vojsci (zato što je radije puc'o sebi u nogu nego, preko nišana, na braću Russe)
- *ili ono kad je pripit napravio čitav karambol i izazvao opštu tuču u seoskoj kafani, jer nije dao svircima da sviraju Mađarske pesme, pa je potegao sifonsku bocu sa soda-vodom i opaučio po glavi pripadnika nacionalne manjine, koji je želeo čuti "Ozo sep..."
- *ili ono...

ma bilo je tu priča i priča, ali je ona priča o Marini koja je imala "sto dukata brez dva" (98) ostala kao jedina koja se mogla čuti od njega zadnjih godina života. A poživio je, bogami, do svojih 92.

Njegovu venčanu suprugu, Đurđinu, pamtim kao mirnu, blagu, poslušnu, kućevnu i do zadnjih dana, vrednu ženu, dakle, kao suštu suprotnost svoga muža.

baba Ivanka i deda Ljubiša

Od svog oca je nasledila veselu prirodu, a od svoje majke sklonost ka ekonomisanju i kućnim poslovima. Imala je toliku moć pamćenja koliko je šta platila, da je u pola noći sa neverovatnom sigurnošću mogla izbiti cene pojedinih stvari u kući koje je kupila pre 15, 20 godina, sve do u paru. Reklo bi se da je bila i trgovac u duši. Jednom joj je jedan Čiga, kome je prodala kravu, dodelio kompliment da je veća ciganka od njega, jer je pristao na cenu za koju je mislio da nikad neće pristati. Vez, štrikanje, heklanje i ukrašavanje životnog prostora bile su joj preokupacija zimi, a leti se radilo na njivi i sadila bašta, dok je preko cele godine bilo posla sa stokom i oko živine. U međuvremenu, stizala je da otputuje na čuvene šoping ture do Segedina - po amajlirane šerpe i lonce, Trsta - po nakindurenu lučku sa kosom od vunastih sarmi, koja je dobila počasno mesto, sa sve raširenom bogato nacigovanom haljinom, na sred bračnog kreveta u "zadnjoj" (gostinjskoj) sobi, i Rumunije - po pamučni veš i keramiku.

deda Ljubiša i Dule

Ducini baba i deda - Padej

mama Bojana i baba Ivanka

A tek, kako je kuvala i mesila....!...I ništa joj nije bilo teško! Najviše od svih nas, četvoro unuka, volela je Duleta, a tu naklonost nije ni skrivala. Neostvarena želja joj je ostala da doživi da se Dule oženi. Zakašnjo je godinu dana (1999).

Deda Ljubiša Markov je bio ozbiljan i čutljiv, delimično iz tog razloga, što je kao simpatizer pokreta otpora u II svetskom ratu, bio odveden u radni logor u Francuskoj, i tamo proveo 2 godine uz težak fizički rad i svakodnevno gladovanje. Vrativši se odande, posle oslobođenja, dugo je patio od nesанице, ...godinama. Pamtim ga da nam je, kao deci, meni i bratu, pričao priče o zecovima kako se kartadu za malerinim astalom u ataru pored njive na kojoj je radio. Mislim da smo mu, onako, ozbiljnom, i verovali. Umro je jednog leta u svojoj 62. godini, radeći na njivi, sa špicom za polivanje krompirove zlatice.

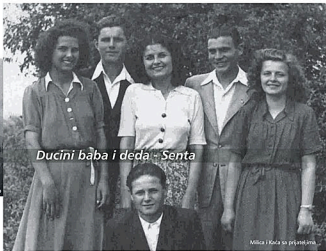

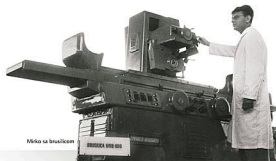
deda Zarko

Baba po ocu, Bojka Savić
udala se 20-tih godina prošlog veka
za mog dedu **Zarka Savića** koji je
bio uvek ozbiljan i namrgoden (umro
je nadočekavši venčanje svojih roditelja)

Živeli su na salašu u Senčanskom ataru u Bačkoj i izrodili 8 dece. Moja tetka Katarina bila je najstarije dete, a moj otac Mirko, najmlađe. Njihova sestra Milica je kao devojka poginula na Sremskom frontu 1945, te posle oslobođenja baba Bojka ili Seda majka (kako smo je Dule i ja zvali) prelazi u Sentu pa u Beograd kod najstarije ćerke, i naposljetku, u dubokoj starosti i kod nas u Sarajevo. Pošto nije pokazivala naročita osećanja prema meni i bratu, a retko smo je i viđali, Sedu Majku uglavnom pamtim po malenoj staromodnoj kožnoj torbici iz koje je, je pažljivim, opreznim otvaranjem (uz kratak zvuk klipsa), vadila papirne novce koje nam je dva puta godišnje davala za sladoled. Tatini Brat Nikola i sestra Nevenka vodili su neuredan život i umrli su, a nismo se ni upoznali. Nevenka je dobila ćerku 1950.-te, Milicu.

Milica i Kada sa prijateljima

Mirko sa brusilicom

Mirko sa drugom Titom na sajru

Ducini mama i tata

Tata Mirko Savić i mama Bojka su se venčali 1962. u najužem porodičnom krugu, jer je moj tata bio kategoričan u stavu da je skromnost najpoželjnija vrline, te su tako planovi mamine mame, da se napravi velika svadba pali u vodu. Taj trenutak nije ostao zabeležen nijednom fotografijom, što je moj mami sada jako žao.

Pored skromnosti (koju je nasledio kao poslednje, osmo, dete u siromašnoj paorskoj porodici), pravednost, disciplina, samodisciplina, poštenje, žed za znanjem i odlična memorija imali su i još uvek imaju, posebno mesto u tatinom karakteru.

Bojka ispred Ekonomske škole u Zrenjanina

...sa škodom

Među sve te, nesumnjivo, dobre osobine, umuvala se, nekako, i tvrdoglavost koja je kriva za to da ni za živu glavu ne bi priznao svoju ni najmanju grešku. Tata je studirao mašinstvo i živio skromno u Beogradu, žureći da što brže i sa visokim ocenama završi studije.

Mama je rođena 1942. u Padežu kao prvo dete. Posle završene osnovne škole po izrazitoj želji njene matere, odlazi na dalje školovanje u Zrenjanin u srednju ekonomsku. Tu stanuje kod nekih rodaka i živi skromno sa mešavim džeparcem. Pošto je vaspitana da bude poslušna i skromna, prve kapri pantalone kupila je krišom, štedeći od novca za hranu.

I još jedan detalj vreden pomena: Malo koja gospođa se može pohvaliti u današnje vreme, da je videla svog zeta pre nego što je i pomislila da će jednog dana uopšte imati ćerku. E... to moja mama može...

Po završetku školovanja, zapošljava se u Adi. ...!... tu su se i upoznali mama i tata, u Adi, varošici na Tisi.

Svom dragom Ivanu
od bake i dede
Sarajevo, 27.01.1993.god.

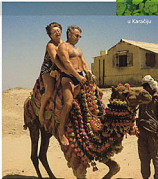
R odilo se unuće
O d kćeri naše rođene.
D jurđevak će da procveta
E vo nam skoro proleća.
N jazu će prve laste
E uforijom detinjstvo da slave

U neka bolja vremena,
N akon sveopšte ludosti,
U prkos tuzi, žalosti
K oje sad vladaju ovim podnebljem
A kad se putevi otvore,
I vane mili voljeni,
V elika sreća nas čeka - vidjenje.
A zagrljaja toplih, poljubaca nežnih
N eće ti nikada nedostajati
A ko nas sreća ne zaboravi.

Dule i ja smo se pojavili
1963. i 1965. 1968 se selimo
za Hrasnicu i prelazimo u
Sarajevo desetak godina kasnije.
Iako tata insistira na tvrdnji da
je dogovor u kući između njega
i mame uvek bio prisutan,
ipak je ona bila uvek ta koja
je popuštala u svemu.

Svo vreme rata bili su u
Sarajevu, a veza sa njima
je bila u obliku povremenih
kontakata putem radio
amatera, pisama preko
Adventista i Crvenog krsta.

Održala ih je samo neopisiva
jaka želja da se ponovo
sastanemo kao porodica, i
to u proširenom izdanju. Za Ivanovo rođenje su saznali mesec dana kasnije, a proslavili su ga u podrumu
sa komšijama uz flašu dobro čuvanog viskija i uz zvuke granata. U jednom od sledećih pisama stigla je i pesma...

Ducina tetka Kača i teča Dragutin

Tetka Kača i Dragutin Božović
U toku II svetskog rata Dragutin je bio komesar Pratećeg bataljona Josipa Broza Tita, blizak partijskom vrhu. 1952. zbog neoprezne, bezazlene izjave u razgovoru sa Aleksandrom Rankovićem, lišavaju ga slobode, oduzimaju čin i šalju na Goli otok. Vrativši se, vanredno upisuje ekonomiju u Zemunu i upoznaje 1957. svoju tetku Katarinu. Vodili su miran i uredan život a odmore provodili na dve najpoznatije Gore u ovoj Jugoslaviji, zimujući na Kranjskoj i letujući u Crnoj. Blag i povučen, teča nije imao gotovo nikakvih želja, sem jedne jedine - da trijumfuje u svakoj partiji šaha, bilo da igra sa vršnim majstorom ili nekim detetom. Kača je u ratu a i posle njega radila kao medicinska sestra, a u penziju odlazi relativno rano. Danas, živeći sama druži se sa komšilukom i vodi vrlo oprezan i umeren život, tako da je odličnog zdravlja, iako ima 84. godine.

Sestra Mica i Đurika Chonka

Moja sestra od tetke Nevenke, po ocu, imala je tegobno i nimalo srećno detinjstvo. Sa svojim mužem Đurikom iz Kanade upoznala se preko fotografija, pisama i zajedničkih prijatelja. Sentu napušta 1988. i odlazi za Vankuver, gde se i udaje za Đuriku. Trenutno žive u Kelovni (Kanada). Nemaju decu i bave se hobijima, gajenjem biljaka i lovom na kanadske lopatare, pri čemu će se, najverovatnije od ove godine držati manje opasnog povrtlarstva, pošto su jesenas imali vrlo blizak susret sa ljutim grizljem u kanadskoj nedodiji, a koji se završio, na svu sreću, uspešnim begom. Ona je jedna divna osoba, koja je konačno našla svoju sreću na dalekom kontinentu, a šanse da se ponovo vidimo, su na žalost veoma male.

Zora i Milo

Ducini tetka Zora, teća Mihajlo.

Tetka Zorka i Mihajlo Kovačić

Mamina sestra se upoznala u Novom Sadu sa, za ono vreme, ekscentričnim, Somborcem. Duža kosa, brkovi, šeširi, tetovaža... nikako se nisu uklapali u sliku pristojnog i perspektivnog zeta. Pošto nije uspeła da upiše medicinu, što joj je bila velika želja, tehnologija hrane je bila loša zamena, te ubrzo napušta studiranje i udaje se za Mileta. Posle venčanja započeli su zajednički život u Somboru kao podstanari. Zaposlili su se oboje u pošti, dobili ćerku Gordanu, i uz napore saizidali kuću, koju su kasnije, iz praktičnih razloga, menjali za stan u Beogradu. Moja teta je uvek bila okrenuta porodici i pravoslavlju, dok Mileta najviše interesuje trgovina, fudbal i unuci.

Divinje i Goca

Damir i Dimitrija

Uroš

Sestra Gordana i Damir Popović su se prvi put sreli u Padežu jednog leta, kada su kao srednjoškolci došli u posetu-Goca svojoj babi, a Damir porodici svoga druga. Posle 6 godina zabavljanja, venčali se i ubrzo dobiše sina Uroša, a zatim i Dimitrija. Žive skladnim životom mladog bračnog para na Dorćolu.

Mama Zora i Nikola

Kao drugo dete oca Vase i majke Jovanke potpuno se razlikuje od svog brata Žive. Dok je moj ujak bio nestašan i pust, naša majka je vredna, poslušna i odana roditeljima. Po završetku školovanja u Padežu i Adi, prelazi u Zrenjanin, gde upoznaje svog prvog muža, mog oca Živu. Zajedno upisuju Ekonomski fakultet, venčavaju se i počinju zajednički život. Godinu dana posle mog rođenja, razvode se. Majka prelazi u Beograd, gde joj roditelji uskoro kupuju kuću, otac Živa ostaje u Zrenjaninu, a ja odlazim kod dede i babe na selo. Uđaje se drugi put, za Nikolu Ačimovića i dobija drugog sina Dragana. Džoni (Nikolin nadimak) je bio šarmantan, obrazovan, zgodan, ali nedovoljno ambiciozan. Po završetku Šeste muške gimnazije, napušta fakultet i zapošljava se u Gradskom statističkom zavodu i nažalost radi poslove ispod svog kapaciteta.

Iako mi je bio očuh, uvek sam ga zvao-tata. Nikolin otac, deda Čokan i tetka Dara, ovaj brak i dobijanje unuka, prihvataju sa oduševljenjem. Tetka Dara sa svojim kulinarским i poslastičarskim iskustvima iz Beča i naša majka sa vojvođanskim, čine mnogobrojne ručkove i večere nezaboravnim. Porodična slava Sveti Arandel je posebno bila upečatljiva sa svinjskim i pilećim pihtijama, šunkom u aspiku, salčićima, princes krofnama, Rozen tortom...Uz specijalitete, rodbina i prijatelji (Badža, kum Beli, Ivanka, Korkodelovići, Nešići, Kinče i Savka...) uživali u Džonijevim vicevima i starogradske pesmama, koje je obično počinjala majka uz podršku supruga. Te sedamdesete su našoj porodici bile i najlepše. Naša ambiciozna majka uz pomoć roditelja sa sela je uticala da materijalno živimo bolje, dok su deda Čokan i Džoni davali svojim šarmom i obrazovanjem duhovni boljitak. Krajem osamdesetih se opraštamo od deda Čokana i teta Dare, a početkom devedesetih, nažalost i od Džonija.

Staro prijateljstvo sa Mikom Mihailovićem, mužem njene pokojne drugarice sa posla, prerasta posle više godina u treći brak naše majke. Ona prelazi da živi na Novi Beograd, u stan čika Mike, kako smo ga svi zvali. On je mašinac, ljubitelj pecanja, književnosti i uzgoja sobnih biljaka.

Kako nije imao svoju, obožavao je našu decu.

Dragan i Maja

Kada se rodio 1969. postaje mezinac u porodici. Meni zabavan, majci drag, ocu Nikoli prvo dete, a dеди Cokanu i baba teti, Dari, prvo unučte. U detinjstvu šarmantan i nestašan, pomalo razmažen od svih nas, najviše od dede i babe. Od oca nasleđuje sklonost ka majstorisanju, ljubav prema čitanju i težnju da u društvu dominira, pogotovu glasom. Njegovo ime se nalazi u dnevnicima većine beogradskih srednjih škola, jer se nije mogao odlučiti u izboru svog budućeg zanimanja. Rađeni kao konobar u diskoteci Pravnog fakulteta, upoznaje Maju, devojku iz Kruševca, sa kojom se uskoro i ženi. Da li zahvaljujući Maji, ili godinama, Dragan postaje ozbiljniji.

teta Dora, Dragan, teta Svetlana iz Šažcarske, dedita Cokan, mama Zora, Vlasta i Otoni

Dragan i Maja na venčanju

Vlastini mama, tata, brat, Beograd

mama Zora i Vlasta

Otoni

Tamara

uglavnom okrenut poslu i porodici. Ova promena se pogotovu vidi po dobijanju ćerke Tamare 1992. Pored ljubavi prema Maji, sredinom devedesetih otkriva novu-gips! Svojoj drugoj ljubavi posvećuje maksimalnu pažnju minimum 10 sati svakoga dana, sem nedelje. Njegova prva ljubav nije najsrećnija zbog druge, ali sve traje godinama, najviše zahvaljujući Maji, koja organizuje porodični život, radi u pošti i brine o svim stvarima o kojima moj brat nema vremena. Kao mala, ćerka Tamara je po svom ponašanju podsećala na svog oca-i likom i ponašanjem. Simpatična, vesela, nemirna, uvek u akciji. U školi su joj omiljeni srpski i ruski jezik. Voli mnogo da čita, a dugo je igrala i odbojku. Danas je ona šarmantna učenica Šeste beogradske gimnazije, koja slobodno vreme najviše provodi igrajući "street dance" u svojoj hip-hop grupi.

Živa i Duška

Moj otac Živa od rano
detinjstva je bio miran,
fin i poslušan. Taj deo života
provodi sa roditeljima i
bratom u Tarošu.

Školovanje u Zrenjaninu
ga menja i od tada
pokazuje sklonost ka
lepom oblačenju i
izlascima sa društvom.

Ekonomiju upisuje u
Beogradu i bez problema
je završava. Veliki ljubitelj

udžbenika i protivnik literature
(oduvek se zabavljao da je od
svih knjiga u životu pročitao
samo jednu "Moca ide u školu").

Voleo je da prati sport na televiziji
(boks i fudbal) i da igra isključivo

šah sa svojim bratom. Na fakultetu
upoznaje svoju majku Zoru, za
kojom ostaje u kratkom braku.

dobija prvog sina, pisca ovih redova.

Ženi se uskoro ponovo, Duškom
iz Zrenjanina, sa kojom
dobija drugog sina Mišu.

Tih godina žive zajedno sa Duškinom ćerkom iz prvog braka, Svetlanom. Od šezdesete godine, kada je počeo da radi, bio je direktor mnogih zrenjaninskih firmi. U zavisnosti od doba dana i mesta delovanja, pamtim ga kao tri prilično različite osobe. Na poslu, uvek doteran, konkretan i od akcije; u kafani (u kojima je proveo dobar deo života) kicoš, veseljak, ljubitelj dobre pesme i špricera; u kući opušten, blag i usporen. U kući je voleo da rukovođenje prepusti supruzi Duški. Dok mu je prvih dvadesetak godina braka predstavljala lep par za mnogobrojna kućna i kafarska druženja, Duška ranu penziju provodi najčešće u kući, pretežno u kuhinji ili u dočekivanju porodice, rodbine i gostiju.

Vlasta, Miša i Svetlana

Vlastini tata, brat, sestra Zrenjanin

Miša i Milica
Moj polubrat po ocu, a drugo Duškino dete. U toku školovanja pokazuje talenat ka crtanju i izradi maketa. Nažalost, ne uspeva da od toga napravi svoju profesiju. Ženi se u svojoj tridesetoj sa Milicom iz Elemira, sa kojom dobija dvoje dece, Anju i Živu. Veliki je ljubitelj pecanja, Hi-Fi opreme, kućnih ljubimaca i egzotičnih hobija... Takmičarski karakter pokazuje kod kuvanja ribljih čorbi, a ističe se pravljenjem dobrog roštilja. Za razliku od mog brata, snajka Milica se bavi konkretnim stvarima: poslom, brigom o deci, kućnim budžetom... Po majci mađarica, unosi puno energije, reda i veselosti u porodicu. Iako po mnogo čemu različita od Miše, zajedno čine srećnu kombinaciju.

Miša na maturi

Anja

Anja i Živa

Anja, fina i umiljata, oduvek je bila mezinica u porodici. Voli pop pevače, filmove i svog kućnog ljubimca- psa Fibija. Završila je školu za krojačicu, a od skora počinje da radi u supermarketu.

Njen brat Živa je gimnazijalac, snažne građe i sportskog držanja. Svoj karakter i stav nasledio je od svog dede iz Elemira. Najviše ga interesuju fudbal, izlasci i skijanje.

Detinjstvo u Padeju...

Prvu godinu, kao beba provodim u Zrenjaninu, a posle razvoda roditelja prelazim kod dede i babe u Padej. Prvi događaji kojih se sećam je sahrana mog pradede Mite i trenutka kada mi je drugarica iz zabavišta, Anđelka razbila ciglom glavu. U to vreme smo se često 'igrali doktora'. Učestvovali su i dečaci i devojčice, bilo je delimičnog skidanja i previjanja vlažnim maramicama. Isključivo dečaka igra je bilo "topanje". Cilj je bilo napraviti od blata grudvu i svom snagom je zakucati za fasadu kuće, i naravno napraviti najveći trag i najjači prasak. Pored ovih, za današnje vreme čuđnih igara, igrali smo i standardne poput žmurki, između dve vatre...

Mika u selu

prvi razred osnovne škole u Padeju

Vlasta - detinjstvo...

sa majkom i ocem

u saziromanju ljubavi

Zimi je hokej bio jako popularan. Sa komšijom Radom, na zaleđenim barama, uz drvene štapove i parče cigle jurili smo po ledu, naravno bez klizaljki. To su bile zime sa puno snega, tako da smo majku, koja je vikendom dolazila šinobusom iz Beograda, dočekivali velikim sankama sa konjskom zapregom. Prvi i drugi razred osnovne škole sam završio u Padeju. Školske dane pamtim najviše po prvoj simpatiji, Mumuški, sa kojom sam kasnije u toku studiranja bio u kraćoj vezi.

Sedamdesete...

Upis u Sestu beogradsku gimnaziju, donosi novu atmosferu i novo društvo. Sa Perom, Dokom sam sedeo u klupi i provodio najviše vremena van škole. Boravak u gimnaziji je bio interesantan iz više razloga. Sa ocenama nije bilo problema, a na nekim časovima je situacija bila opuštena maksimalno. Tada sam i počeo sa omiljenom disciplinom-dobacivanjem za vreme časa i davanjem nadimaka. U već pomenutom trećem razredu sam uz totalnu opuštenost, položio vožnju i jedini u odeljenju dobijao od roditelja Pezeja na neograničeno večernje korišćenje. Na ekskurzije se išlo na Ohrid, Bled, Tjentište i Poreč. U autobusu je dominirala zabava sa pevanjem, ne retko partizanskih pesama, a uveče prva pijanstva od Proseka. U trećem razredu, na ekskurziji sam se prvi put "tržišno ponašao", boraveći veći deo vremena u sobama društvenog smeru. Tada se vrlo lako osete blagodeti slabe konkurencije (dečaci su bili u ogromnoj manjini).

Porodično, to su bile najbolje godine. Najlepši su svakako bili česti odlasci za Padej. Putovali smo kolima svakog drugog ili trećeg vikenda i to uvek uz starogradske pesme sa kasetofona. Tada su majka i Džoni postajali prateći vokali Cunetu, Zvonku, i to sve glasnjiji kako smo se približavali selu. Ništa manje interesanti su bili u česti odlasci u Sombor. Majčina venčana kuma Mira i Mijić, njeni rođaci sa salaša u Bukovcu, su bili ne samo zabavni, već i neobični poljoprivrednici, skloni gradskim navikama, pozorištu i putovanjima. Ja sam izuzev tronedeljnog boravka na moru, ceo letnji raspust provodio kod dede i babe. Danju sam im

pomagao na njivi u poljoprivrednim radovima, a popodne odlazio na kupanje na Tisu ili na manju reku Zlaticu. Uveče se išlo u disko ili u Lovački dom. Tada sam se najviše družio sa Rašom, Acom Pečićem, Saletom, Amerikancem, Radojkom, Svetlanom, Snežanom... U Padej su dolazili mnogi koji vode poreklo iz tih krajeva, a u međuvremenu su prešli za Beograd, Novi Sad, Sarajevo ili Suboticu. Tada počinje i druženje sa Duletom. Pravili smo i razne gluposti prigodne za to doba, poput "betonirinja" (popiješ nekoliko konjaka, pa predeš na pivo), preko noćnog branja voća u čuvanim voćnjacima, "krađe" lubenica sa kojima smo se više gadali nego jeli...Mađaricama smo bili ciljna grupa, te su nam olakšale mnoge pubertetske i mladalačke dane i noći. Hteo bih ovom prilikom, lično da im se zahvalim.

Prelazak u Beograd...

U toku mog boravka u Padeju deda i baba kupuju kuću majci na Crvenom krstu u Beogradu. Ona uskoro upoznaje Nikolu Ačimovića i udaje se po drugi put. U trećem razredu prelazim u Beograd. Kao stidljivo dete sa sela, teško se snalazim u početku i treći razred završavam sa dobrim uspehom. Gordon Kotevski mi je najbolji drug u tom periodu i mnogo mi pomaže da se prilagodim gradskom životu. U toku četvrtog razreda situacija se popravlja, a od petog sve teže normalno, pogotovo u školi. U slobodnom vremenu uglavnom smo se bavili fudbalom, igrajući ga u ulici na igralištu između dve bandere sa društvom iz kraja koje su tada činili Aca,

Čutura, Raske, Raša, Vlada... Početak puberteta pamtim po stalnim pokušajima da stupimo u fizički kontakt sa devojkama. U tome su nam uglavnom pomagale "fote" i "stiskavci", tj. ples sa devojkama uz lagane stvari i balade.

Pamtim i osvojeno drugo mesto za najlepšeg dečaka u razredu, koje su mi

devojke saopštile dok su dolazile da beremo trešnje u našem dvorištu u Janka Lisijaka 5. Sedmi i osmi razred predstavljali su moje delimično oslobađanje u ponašanju prema vršnjacima, a ono totalno, nastupiću u trećem razredu gimnazije.

Studiranje...

Studiranje nije bilo lako i trajalo je 8 godina (u redovnoj varijanti traje 5). Deda i baba su bili presrećni, jer su unuka izveli na pravi put, a mama je ponosno očekivala da će se sin zaposliti u nekom Energo projektu, ili sličnom gigantu tog vremena. Dok je studiranje bilo zamorno, ostale aktivnosti sa kraja sedamdesetih i početka osamdesetih su bile vrlo interesantne. Išli smo redovno na sve Zvezdine utakmice, pravili smo uzbudljive žurke u odsustvu matoraca, odlazili četvrtkom u KST (diskoteku na fakultetu...) Sa pojavom novog talasa u muzici 1980. došlo je do velike euforije u noćnom životu. Išli se u Akademiju na koncerte Idola, Filma, Azre, i na mnoge beogradske žurke, kod ljudi koje nismo ili smo

Vlasta - mladost...

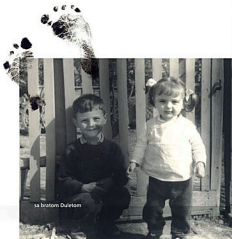

vrlo slabo poznavali. Uvek se išlo u velikim grupama (Pera, Dešac, Mita, Čoki, Mića, Obrad, Mogambo, Suzana, Roman...) sa obavezno pozitivnom atmosferom i mnogo igranja i skakanje uz hitove beogradske i zagrebačke grupa. Alkohola je bilo dosta,

sa Tomom i Bokom igrad Šeste

droge uopšte ne, jer nam je muzika, uz devojke, bila dovoljna. Ova euforija je trajala nekoliko godina, a kasnije sam u drugom okruženju, sa Sinišom i Mikijem, izlazio želje na Višu ekonomsku i Mašinac na igranke. Od 1981. godine, selim se na Medaković, gde sam živeći sam, poluožbiljno stidrao, sa Dekcem ućio i gde smo ponovo aktivirali staru zabavu -telefoniranje nepoznatim osobama, uglavnom iz oglasa i zabavavanje istih. Imao sam i dve vesele stanarke iz Zrenjanina, a kasnije i stanare Vuju i današnjeg prijatelja Zeku. Negde sredinom osamdesetih u Padeju upoznajem Ducu, kojoj tada nisam bio previše interesantan, te smo se vidali samo leti i ponekad čuli telefonom.

Čini mi se da je prvo čega se sećam iz najranijeg detinjstva, bilo to kad me je pregazio bicikl u Adi, u trenutku istraživanja iz berbernice na ulicu. Mora da sam imala blizu 3 godine. Te iste godine smo se preselili u Hrasnicu kod Sarajeva. Polazim u obdanište, kasnije u školu i iz tog perioda su upečatljiva sećanja vezana za stalne tuče sa Eškom, vaspitačicim sinom, iz kojih je dotični dečko uvek izlazio kao gubitnik. Stikem prvu najbolju drugaricu, Suvadu, a meni postaje neopisivo zanimljivo da kod nje obuvam priglavlke, jedem bestiji, sedeći u turskom sedlu na podu, dok joj se nana povlačila u ugao sobe sa jagnjećom kožom da klanja. Do polaska u 4 razred osnovne škole i prelaska u Sarajevo pratio me je imidž džambasa ili uncuta. Branila sam starijeg brata, kad god je bilo potrebe, ne vodeći računa o veličini, polu ili uzrastu protivnika.

Duca - detinjstvo, mladost...

Detinjstvo Sarajevo

Od dolaska u Sarajevo postajem mirnija i zatvorenija, na šta je delimično uticalo novo okruženje i društvo. Pred kraj osnovne škole Maja i ja postajemo nerazdvojne drugarice, tako da je bilo sasvim logično da mi ona i postane kuma na venčanju. Polaskom u srednju školu proširuje se društvo. Prvi izlasci u diskoteke i kafiće vezani su za prijateljstvo sa Sašom, Marženom, Bojanom, Srdanom. Sa Bojanom sam od prvog razreda sedela u istoj klupi i postajemo nerazdvojne, a šale, šege, komike, /ono baš!/, nikad nije nedostajalo.

u Sarajevu na Mijacki

sa Majom

sa Nenicom

Jedan od sretnijih dana u mom životu je i dan kad sam videla na oglasnoj tabli svoje ime na spisku primljenih na Likovnu akademiju u Sarajevu. To je nešto kao da osetite da vam celo telo peva, ali bez glasa, kao neko blago strujanje kroz unutrašnjost, a hodate kao da je gravitacija otišla dovraga. Otprilike, tako nešto slično me je snažilo kad sam se zatelebala u Vlastu i kada sam stiskala među prstima njegov toget šal od kašmira na udaljenosti od 325 km od Beograda.

sa Brankom

Gica

U to vreme nas četiri upisujemo kurs glume, a glavno zezanje je bilo da u tramvaju, u povratku, imitiramo kolege i pratimo reakcije prisutnih. Svoju potrebu da se izdvojim po nečemu od okoline, izražavala sam u odevanju. Baš mi je bilo nekako originalno da nosim po snegu usred zime klompe i šarene vunene

čarape, pončo do zemlje, tikizne prugaste pantalone ili suknju od gaze, a nokti su se lakirali u sve moguće boje. A za matursku svečanost sam, iz revolta, sašila sama sebi klovnovski crno beli kostim. Mislim da me tada niko nije razumeo šta sam time htela reći, ali i nije mi bilo bitno (pošto u to vreme ni samu sebe neki put nisam razumela...)

Ustvari, nerviralo me je to što su sada svi odjednom hteli da budu veliki, ozbiljni, zreli i da tako i izgledaju!

Sala, Marieta, Bojana, Daza

sa Bojanom

sa Rubinom

Venčanje

Posle trogodišnje veze i svakodnevnih telefonskih razgovora na relaciji Sarajevo-Beograd, Duca se preselela za Beograd oktobra 1989. godine. Venčanje je bilo dva meseca kasnije, 30. decembra. Broj gostiju na svadbi je bio predmet međusobnih polemika. Duca je želela malu svadbu sa dvadesetak prisutnih, moji roditelji su bili za varijantu 120-150 gostiju, a njeni su bili neutralni. Na kraju je došlo do kompromisa- osamdesetak gostiju u kafani. Duca je za svadbu sama kreirala i sašila svoju "venčanicu"

sa kumovima na venčanju

i moj svadbeni sako, dok mi je Zeka kao sponzor, pozajmio svoju burmu. Sa kumovima Perom i Majom, Jankovićima, Arandelovićima, rodbinom, porodičnim prijateljima venčanje je održano u opštini Savski venac, a veselje u kafani Vračar. Uz starogradske pesme i narodnjake, tamburaši su se uglavnom fokusirali na Duleta, pošto su saznali da živi u Londonu. On se, poput mene, najviše i napio i naravno bio najveseliji. Tada je bio u vezi sa porodičnim favoritom za snajku-Sanjom. No, favoriti ne pobeđuju uvek. Za naše prijatelje smo sutradan organizovali žurku u stanu na Medaku. Reprizu svadbe za rodbinu koja nije bila u Beogradu, organizovao je moj otac u Zrenjaninu. Sve je bilo u redu, dok nisam pomešao ribu, kolače i pivo... Na svadbenu putovanje nismo ni otišli, ostavivši ga za neko drugo vreme... (a to drugo vreme nikako da dođe...)

Venčanje

na Divčbanama...

Mi i deca...

sa Tomislavom

Ivan
Istog dana, tri godine posle našeg venčanja rodio se Ivan. Kum Pera je odbacio druge predloge imena (Vanja, Igor...) na žurci povodom rođenja. Koliko je bilo pijano i veselo, vidi se na jednoj od narednih strana. Mama ga je kao bebu čuvala danju, a tata noću. Bio je ljubimac komšinice Drece i majke joj Njanje i obe su ga često čuvala. Kasnije je tu ulogu preuzela tetka Vera, dok nije krenuo u obdanište. Sa dve godine prepoznavao nijanse dvadesetak boja, a nekoliko meseci pričao u ženskom rodu. U poznatom okruženju veselo i živahan, u nepoznatom oprezan i stidljiv. I pored opreznosti, uspeo da tri puta bude u gipsu (pad sa stola, skejt, skijanje).

Simon, Marko, Ivan, Pecca, Sibi, Iga, Kosta, Jovan i Jovana ispred zgrade

U tom periodu se najviše družio sa Pecom, Nenom, Stefanom i Anom iz komšiluka, a kasnije i sa Igom, Simonom, Sibiinom, Dušanom, Doletom, Vukom, Matejom... Svog dve i po godine mlađeg brata oduvek doživljavao kao konkurenta, te su njih dvojica često u stanju koškanja, zadirkivanja i podjebavanja. U osnovnoj školi bez problema sa učenjem, ali sa umerenim ambicijama. Veliki je zaljubljenik kompjuterskih igara, američkih filmskih hitova, avanturističkih romana i fudbala sa društvom. Sa prelaskom u šestu beogradsku gimnaziju zadržava stare navike i glavne ortake iz osnovne škole - Dejana, Bojana, Vida, Tikvedžiju i Anđelorskog. U poslednje vreme povremeno duhovit, katkad i ironičan.

u Londonu

Marko
Kada se rodio, nije bilo dileme oko imena. Crn, snažne građe, umereno nemiran i "kratkog fitilja". Kao i svako drugo dete, lakši za održavanje od pivog. Sa dve godine počinje da ga čuva teta Ljilja, strogo, ali sa puno nežnosti. Omiljena zabava bilo je igranje na platou ispred zgrade sa bratom i društvom iz komšiluka. Glavi drugovi iz ranog detinjstva Milijan i Uroš. Od detinjstva voli brojeve i računske operacije. U obdaništu voleo prerusavanja i imitiranje drugih osoba.

mlađa sestra

Ivan, Vid, Tkoedžija, Dejan, Bojan, Anđelaski

sa kumićem Milom i kumicom Milicom na skali preko Tise

Kao i brat obožava kompjuterske igrice, fudbal, tenis, a od ove godine i skijanje. U školi nema problema, ali kao i brat, bez takmičarskih ambicija. Omiljeno jelo mu je Karađorđeva šnicla, a obožava i slatkiše, od kojih neke, poput pudinga, ume i sam da napravi. Domaće humorističke serije ne propušta, utvrđujući ih više puta. Kao sedmak najviše se druži sa društvom iz razreda-Lazar, Aleksa, Milica, Ana... Od nedavno ga interesuje i crtanje, te redovno vežba na kompjuteru crtajući u Corelu ili Photoshopu, uz naravno maminu i tatinu podršku.

Devedesete

Devedesete...

Stabilizacija u poslu nastupa 91. godine, kada se oboje zapošljavamo u agenciji IMA, gde stičemo prva iskustva iz grafičkog dizajna i propagande. Iste godine osnivamo i porodičnu firmu 'SA-Design', kojoj posle par godina menjamo ime u 'Studio Aracki'. Uz dobre poslovne vesti, dobijamo i livana krajem sledeće godine. Kulminacija političke nestabilnosti i početak rata se preklapaju sa tim događajima. Rad u privatnoj firmi nam omogućava solidan standard za to vreme, te smo ekonomsku krizu, inflaciju podneli relativno dobro, ne oskudevajući u osnovnim potrebama.

HENRY HOLLAND
MENU
SANDWICHES/BAGUETTES
HOT SAUSAGE w ONIONS
FISH FINGER CHILI SAUCE
EGG +BACON/STEAK
BURGERS, VEGI, CHICKEN or
BEEF WITH CHEESE OR BEAN
OR STICK
MINIS
FISH +CHIPS
STEAK+ALE PIE, FRESH VEG
LAMB SHANK
STEAK, ONION RINGS, CHIPS
SAUSAGES +MASH
HOMERIDE, COTTAGE PIE,
CHILLI CON CARNE
WARM GOATS CHEESE SALAD

Kraj osamdesetih... Profesionalna dezorijentisanost po završetku fakulteta vidi se po tipovima poslova koje sam obavljao od 86. do 91. godine: građevinski inženjer u projektnom birou (7 meseci), predstavnik fabrike tepiha iz Zrenjanina u Beogradu (3 godine), marketing menadžer u istoj firmi (1 godina), honorarni prodavac svilenih marama (1 godina), konobar u Londonskom pabu (3 meseca), povremeni poljoprivrednik u Padeju (u pauzama navedenih poslova)... Duca, na sreću, nije imala takve oscilacije, te je po završetku akademije, oslikavala svilene marama i radila unikatne torbice u Londonu.

Ducini roditelji u vreme rata ostaju u Sarajevu, te smo angažovani u slanju pomoći preko humanitarnih organizacija. 95. godine rodio se Marko, te smo potpuno posvećeni deci i organizaciji života u takvim uslovima. Sledeće godine, sa završetkom rata u Bosni, nastaje olakšanje, jer Ducini polako dolaze u goste i pripremaju se za prelazak u Beograd. Najzbuđljiviji period je svakako bilo

Rada, Drea, Dusa

proslava Markovog rođendana

Političke promene u zemlji, promenili su mnogome i naš život. Bolji standard nam već 2000. godine omogućava prelazak u veći stan u komšiluku. Dok smo se u devedesetim više družili po kućama, samo povremeno letovali u Crnoj Gori, neopterećeni novcem koga je bilo umereno, novo vreme donosi i pravila ponašanja potrošačkog društva.

vreme bombardovanja. Dok smo mi zabrinuto preispitivali ranije odluke za ostanak u zemlji, Ivan i Marko su kao mali i nesvesni ozbiljnosti situacije, uživali u novim pravilima ponašanja-spavali su obučeni, mogli su ponekad da preskaču kupanje, a svake vedre noći išli smo u sklonište, u kojem je bilo mnogo dece. Pridržavali smo se pravila, da po oblačnom vremenu, noću ostajemo u stanu, obučeni i uvek spremni za akciju odlaska u sklonište. Tih nepuna četiri meseca u komšiluku je vladala atmosfera međusobnog uvažavanja, sloge i solidarnosti. Opasnost nas je sve zblžila.

proslava Markovog rođendana

Devedesete

20 tisu novčanica se moglo kupiti par litara mleka

To se verovatno najviše vidi po automobilima i mestu letovanja. U devedesetim smo maštali o automobilima 10 godina starosti, a sada je tema dodatna oprema bez koje odjednom život nema smisla. Odlazak u Crnu Goru može, malo karikirano, da se saopšti samo bližim prijateljima, sa molbom, da ne šire dalje. Tako nam novi standard i izloženost medijima nameće mnogo novih stvari, bez kojih se 'više ne može'.

Dule

Ducin brat je u djetinjstvu bio "mekano zamešen", što bi se u Vojvodini reklo za nežno i osetljivo dete.

Sestra ga je branila u dečjim svadama i tučama.

Sa familijom se iz Banata seli za Sarajevo, gde počinje da se menja. Treniranje košarke u "Bosni", skijanje na Jahorini i Bjelašnici, jačaju ga fizički i ulivaju mu neophodno samopouzdanje.

Dule u Maroku

Dule na Medatu

Duletova porodica

Aleksandra

U srednjoj školi ga uz košarku, alpinizam, skijanje i jedan kratkotrajan (bezuspešni) iskorak ka muzici, zanimaju devojke, kafići i noćni život u Sarajevu. Iako mu otac sugerise mašinstvo, kao perspektivno zanimanje, odlučuje da upiše arhitekturu. To se pokazalo kao prava odluka, jer danas ima posao koji voli i odlično radi. 1988. godine odlazi za London. Profesionalno lutanje traje par godina (trgovina, prodaja time share apartmana) i nakon toga odlučuje da osnuje svoju privatnu kompaniju "Design solutions". Radi projekte poslovnih objekata i kuća u Engleskoj, Irskoj, na Barbadosu, a od skora i u Beogradu. 1999. venčava se sa Majom iz Sarajeva i dobija dva sina Nikolasa i Aleksandra.

Kod vaspitavanja i ophođenja sa decom, opušten je i ne ispoljava preteranu brigu za mnogobrojne sitnice, kojima mi u našoj zemlji zasipamo našu decu. Kada je posao u pitanju, Dule je spreman da mu se totalno posveti i do 12 sati dnevno. Čini mi se da mu tek česti dolasci u Srbiju i ovdaknji opušteniji način života, omogućavaju da se odmori i uživa. Ovakve trenutke sebi pruži svake godine, jedrenjem na Mediteranu i skijanjem u Francuskoj.

Nikolas i Aleksandar

Nikolas je devetogodišnjak, rođen u Londonu. Da se rodio u Beogradu, zvao bi se Nikola, ali bi to u Britaniji bilo žensko ime, te je dobio jedno s na kraju imena. Za svoje godine izuzetno komunikativan i samostalan dečak. U poslednje vreme unapredio je svoj srpski, te je naučio i određene psovke, poput one da ga boli, vrlo važan organ, kada je ravnodušan prema nekoj situaciji (Englezi bi to učtivo rekli - "it doesn't matter"). Ističe se brzinom (najbrži u razredu), dobrim skijanjem, a ovog leta nas je iznenadio spretnim i dugim ronjenjem na bazenu. Njegov mlađi brat Aleksandar je prošlog meseca napunio 3 godine. Od svog starijeg brata se najviše, bar za sada, razlikuje po boji kose i po tome što voli da se mazi. U fazi je sklapanja kockica, prvih rečenica i laganog navikavanja na nošu. Da je u Srbiji, ovaj produžni Pampers period bi mu sigurno skratili i prešli na proverene pravoslavne metode odvikavanja (obučes mu gaće, pa ga pustih da onako...)

Nikolas i Aleksandar

Dana i Sreća

Vojkan i Bida

Prijatelji

Veronika i Zeko

Acu

Prijateljstva

Družeći se sa prijateljima zadnjih desetak godina, mogu da sagledam svu različitost tema i načina naših komunikacija. Po tom kriterijumu sve mogu da podelim u tri grupe. U prvoj su oni koji su emigrirali, početkom devedesetih i retko dolaze iz inostranstva. Među njima svakako izdvajam Peru iz Kanade, Acu iz Španije, Maju iz Australije i Branka iz Amerike. Bilo mailom, telefonom ili retko uživo, razgovori su uglavnom ozbiljni, a preovladavaju izveštaji o poslovima, deci ili politici. Odlazeći u druge zemlje, oni postaju ozbiljniji, nenavikli na naše neozbiljne i lascivne teme. To je verovatno i logičan razvoj situacije u atmosferi stalne borbe za ekonomski opstanak u novoj sredini.

Miki i Dragana

Dekac

Vesna i Sale

Prijatelji

Gaga i Pera

Svetlana

Beogradska druženja su potpuno drugačija. Ekonomski i politički problemi ne utiču uopšte na raspoložnije i retko su tema naših razgovora. Vaspitavanje dece i njihovi doživljaji su jedina ozbiljna, stalna tema. Zezanje, međusobne prozivke, novi nadimci, seks i sport su dominantni. Među nama ima opterećenih higijenom, seksom, zavesama, automobilima, rasipanjem novca, lošom kafanskom uslugom u Beogradu, robnim markama, ili onih kojima majstori i osigurače menjaju u stanu, kao i onih samostalno-dokonih koji bi sami cepali atome u podrumu... Iako različiti, nalaze se na istom spisku koji sledi: Siniša i Dara, Dekac, Zeka i Veronika, Vojkan i Bidža, Sale i Vesna, Miki i Dragana, Svetlana i Srećko, Ivana, Peđa, Mitke i Psihi Liki, Becimir i Branimirka, Tomato i Dragana, kao i bivše ili sadašnje komšije Marići, Vučkovići, Gavrilovići...

Kada je o prijateljima u zavičaju reč, dominiraju pored poljoprivrede i nostalgijne teme, sećanja i uspomene na neko lepše vreme. Monoton i težak život na selu, određuje i sudbinu ovih razgovora. Ovih godina najviše se družim sa Amerikancem, Šećerom, Stevicom, Vojom i Novkom, Radom i Vericom, Svetlaniom, Radojkom, Snežanom, Matom...

sa Kostom i Kekijom

Poslovna prijateljstva
 Poznanstva i prijateljstva sa ljudima
 iz sveta dizajna i propagande su
 specifična iz mnogo razloga. Ljudi iz
 tog okruženja su ne retko živopisni,
 bilo likovno, bilo po načinu razmišljanja
 ili pak po životnom iskustvu.

sa Vericom, Lenkom, Zoranom i Palom

Najveći broj nas voli svoj
 posao, što je privilegija
 malog broja ljudi u našoj
 zemlji. U takvoj situaciji
 nije teško raditi
 istovremeno, noću ili
 satima raspravljati
 o reklamnim kampanjama,
 ili video spotovima. Rezultati
 našeg posla su svakodnevno
 vidljivi, te nam to daje pregršt
 tema za razgovor. Takvi
 razgovori su uvek zanimljivi. Oni su često neobavezni, sa puno
 improvizacija, skakanja sa teme na temu. Ima naravno i sujete,
 preostrih kritika, tvrdnji da bi mi mogli mnogo kreativnije to
 uraditi.

Jelena

Poslovni prijatelji

Idejna Zanka 2004.

Jasmina

Vuk

Za proteklih 18 godina, koliko se bavimo
 ovim poslom, prijatelja i poznanika je bilo
 mnogo. Ima ih iz reklamnih agencija sa
 kojima smo radili ili još uvek saradujemo
 (Gilda, IMA, Partner, Dexy co, Idea Plus,
 Unibrand, Brand Mami; mnogih bivših i
 sadašnjih klijenata (Yunycor, Media Zemun,
 Bel Pagette, Grand, DPC, Zavod za zaštitu
 spomenika grada Beograda, NLB Leasing,
 I Team, Telegroup, Audi, Znak, Beoguma...)

preko Štamparija (Publikum, Grafomarket, Tipografik Plus, Ica, Logo&Text, Printing We Do,
 Vizartis, Stojkov...) Navešćemo samo neke ljude iz navedenih firmi: Ratko, Raša, Žika, Mila, Dejan,
 Željko, Dragana, Nena, Bilja, Dejan, Ivo, Sloba, Toni, Joza, Vuk, Keke, Goran, Eleganci, Ljuba i Dada,
 Stefan, deda Aca, Žana, Branka, Ribička, Cane, Lenka, Verica, Kosta, Kliska, Paja, Sandra, Maja,
 Ivane (Unučić, Fusion, Dženiferka, Draguljčić). Goca-stara majka, Ana-domino i Sonja, Šime,
 Mastilo i Milena, Marina, Acika, Sale Stanković, Suki i Darko, Neša-Grafomarket, Rebić i Šarac,
 Zoran, Goran i Špira, Ica, Draganče i Zorica, Boban, Biljana i mnogi iz DPC-a, te Jelena, Jasmina
 i mnogi iz Dexy-ka...

Kupus, menta, duvan

Ove tri biljke su u mnogo čemu presudno uticale na život naših deda i baba sedamdesetih i osamdesetih godina. Dok se kupus najviše gajio u Tarošu, menta i duvan su bili omiljeni u Padeju. Gajući ih, ekonomski su ojačali i stvarali su mogućnost kupovine novih kuća, mašina...

Krofne i štrudle

Najbolje krofne su pravile naše babe, Jovanka i Ivanika. Da li je tajna u kikiridskom brašnu, domaćem kvascu, ili u njihovom umeću, tek jedino su njihove bile vazdušaste (šuplje) iznutra i kao dukat, žute, spolja. Štrudle sa sirom, makom, rogačom ili pekmezom su bile nezaboravni nedeljni kolači.

Špriceri

...od belog vina i isključivo sode su bili omiljeno piće mog oca Žive i teče Miloša. Često su pravili varijantu "hosu lepeš" (na mađarskom- dugačak korak), gde se sipalo trećina vina i dve trećine sode. Pilo se lagano, al mnogo, sa željom da se ne oždereš i da dugo uživaš u društvu.

Lopta i skijanje

Fudbalska, košarkaška, teniska, badmintonska ili bilo koja druga, predstavljala je najznačajniju igračku u mom životu. Pored sportova sa loptom, jedino nam je skijanje interesantno.

Šunke, parađajza, mekana leba, pekmeza od kajsija...

Bez ovakvog jelovnika nismo mogli da zamislimo nijedan letnji dan. Zimi smo uglavnom jeli suve svinjske kobasice, masti i leba i dunst (kompot) od kajsija i višanja...

Olovke i bojice

Sklonost ka lepom crtanju Dule i Duca su nasledili od svoje babe Ivanke. Razvijajući svoj talenat tokom školovanja, uspeali su da od toga naprave svoje profesije-Dule je završio arhitekturu, dok je Duca godinu dana kasnije (1989.) diplomirala na Likovnoj akademiji, na smeru industrijskog dizajna.

Igre i igrice

U detinjstvu, boraveći u Padeju, glavne igre su bile žmurke (u radijusu od par kilometara), topanja (bacanja blatnjavih kugli na fessadu), doktora (skidanja i previjanja vlažnim maramica sa devojkicama) i hokeja (zimi). Prelazak u Beograd doneo je popularne klikere (na toke ili rupe), kaubija i indijanaca (uvek sam bio indijanac), partizana i Nemaca (uvek problematično, jer niko nije voleo da bude Nemač) i naravno fudbal u svim varijantama (na male, na velike, viktorije, kockice). Sa nostalgijom se sećamo proslava naših dečjih rođendana (sedamdesetih godina), gde smo uz "Hey Jude" i "Nights in white satin" sa devojkicama igrali stiskavce i prelazili sa jednog na drugi nivo. Fote su bile omiljena igra i na rođendanima i ekskurzijama. Pokrivali smo se jaknama ili odlazili u mrak na ljubljenje i vatanje sa devojkicama. Naši dečaci su svakodnevno verni kompjuterskim igricama. Spremni su da sa satima pucaju na opasnom neprijatelja, prelaze sa jednog na drugi nivo, ili se dopisuju sa vršnjacima. Jedino je fudbal, bar za sada, u svim varijantama preživio i ostao interesantan i našoj deci.

Nekoliko značajnih stvari u životu naših porodica

Automobili

Automobili su kao što je i uobičajeno u našoj sredini bili vrlo važni, pogotovu muškom delu naših porodica. Moj otac Živa je ceo život bio direktor, te su ga neprestano vozili luksuznim nemačkim automobilima. Privatno je ostao veran "Zastavi". Tarošani su krajem šezdesetih kupili "Tristača", koji je bio prestižno vozilo toga doba. Kasnije su prešli na "Lade". Moj očuh Nikola je krenuo skromno od "Fiće", nastavio sa "Škodom 1000 mb", pa preko "Pezajca" stigao do "Sunbeama". "Dijana 6" je bio moj prvi auto. Kasnije sam preko "Zastava" stigao do "Audija 80", "Punta" i "Astre". Brat Dragan se zaljubio u "Pasata",

Koliko su nekima bili vrlo važni u našem okruženju, toliko u porodici Savić - nisu bili..

Moj otac Mirko, iako je dobar deo radnog veka bio direktor, odbijao je da ga voze luksuznim službenim automobilima. Privatno je, iz praktičnih razloga posedovao, prvo Škodu, pa Citroen GS, a zatim i Zastavu. Koliko je za druge u ono vreme predstavljao statusni simbol, njemu je automobil bio brže i sigurnije sredstvo prevoza porodice. Za razliku od svog oca, pa, moram priznati, i od mene, Dule je bio i ostao zaljubljenik dobrih mašina na dva ili četiri točka, ili na jedra. Kao maloletan, krišom od roditelja je kupio motor, sa kojim se morao vrlo brzo oprostiti, čim su ga mama i tata "provallili". Tu svoju želju za dobrim motorom morao je da "utoli", te je u Londonu jedno vreme uporedo sa džipom, vozio i dvotočkaša. Trenutno je ponosni vlasnik BMW-a, registarskih tabli - D5 ULE. Sebe u budućnosti vidi na jahti.

sa Nikolom u Škodi

Pet jaja u kilu 80-te

Osamdesetih godina, porodica Savić svaki praznik duži od 3 dana odlazila je u Padej. Bilo je pravo umeće spakovati u gepek GS Citroena sve ono što bi baba Ivanka spremila da nosimo u Sarajevo. Bilo je tu džakova krompira, luka, venaca belog luka, šunke, duge skoro metar, dimljene kobasice..... I tako se jedan od tih puta, lepo spakovasmo, i krenusmo dupke punim Citroenom nazad za Sarajevo. Usput, tata Mirko primeti kako kola sporije idu, konstatujući da smo se pretovarili i da sigurno težimo sa kolima zajedno jedno dve tone. Tu Dule upada u razgovor sa konstatacijom da procena nije tačna, na šta će tata Mirko neoprezno: "Pa samo jaja imamo oko stotinul Dule!" Pa šta? Koliko je to kilograma u jajima? Tata Mirko: "Pa ako računam da ide pet jaja u kilo.... Dule već praska u smeh, a mi ostali skidimo, nezaustavljivo. Dule došavši do daha: "Da, ako računam da smo paneli nojeval!"

Slušni aparat 2004.

Krajem devedesetih, moj otac Živa odlazi u penziju i od tada sve slabije čuje. Evo jednog njegovog razgovora sa Duccom: Živa: "Ducc, koje si ti beše godište?" Ducc (nedovoljno glasno): "1965." Živa (mimo konstatuje): "1945. Da, da... te godine smo terali Svalbe iz Jugoslavije!"

Drugačiji 80-te

Osamdesetih godina na radiju je bila vrlo popularna emisija Ozone, gde su slušaoci ostavljali svoje poruke u nameri da upoznaju nove osobe, prvo telefonom, a kasnije i uživo. U želji da privučem suprotni pol, dao sam poruku "Ja sam drugačiji od ostalih", sve u želji da istaknem svoju autentičnost. Takva navala ničim dragih pederu, je bila neverovatna. Vlasta: "Da" Nepoznatni muškarac: "Vi ste dali poruku da ste drugačiji?" Vlasta: More, teraj se...

Fancy 2007.

Komšija Sale, bivši mašinac, a sadašnji informatičar, je sa promenom zanimanja promenio i neka svoja životna opredeljenja i stavove. Evo njegovog kraćeg razgovora sa suprugom Vesnom. Vesna: "Šta ti je Sale?" Sale: "Ne znam. Nije mi dobro, moram da siđem do kioska da kupim Mens Health."

Anegdote

Ivan, deda i baba i nedeljni ručak 2006.

Na nedeljnom porodičnom ručku kod babe i dede u prisustvu uže familije, deda se smestio za blagdansku trepu. A sto postavljen, sve kako treba - uštrikani damasni stolnjak, salвете, dupli tanjiri, ko za praznik. Kao i obično kad su tu neki gosti, deda ne mrda sa svog mesta, dok baka služi sve nekom....I deda prvo traži da mu se doda kuvana šargarepa iz supe, pa onda mali tanjirić za kosti, pa parče hleba, a baka, žuri, dodaje, nije joj pravo. A kad deda zatraži, naposljetku, i otvarač za flaše, baki je već prekipelo, al ništa ne govori, samo prevrće očima. Ivan, koji je to sve pomno pratio, k'o za sebe izusti: "Izgleda deda babi ide na kurac!"

Mađarice

1984. godine imao sa dve podstanarke iz Zrenjanina. Jedna od njih, mađarica po ocu, mi je vrlo brzo postala devojka. Moja majka Zora je bila protiv takve veze, što se može videti iz njenog sledećeg telefonskog razgovora sa Gretom, majkom mog druga Deksa, koja je takođe bila mađarica, što majka Zora nije znala. Greta: "Pa Zorice kako vam je Vlasta?" Zora: "Dobro je, mada se spando sa nekom mađaricom." Greta: "Neka, šta ima vezel?" Zora: "Kako neka, pa Vi znate da su sve mađarice kurvel!" Greta: "Nemojte tako, nisu baš sve!"

Realno 2008.

Aca Vuksanović, moj prijatelj i komšija, koji živi već duže u Madridu, ovako je reagovao na informaciju o ovom projektu. Vlasta: "Radi se knjiga u kojoj će biti više tvojih fotografija, nego fotografija druga Tita!" Aca: "Konačno da neko realno sagleda moj lik i delo."

Palestinsko pitanje 80-te

Moj kum Pera je osamdesetih godina bio opterećen političkim dešavanjima i često je započinjao političke debate u raznim situacijama. Evo jedne, neobične. Radnja se dešava na jednoj žurci, gde Pera prilazi devojci, u nadi da će je samirati. Pera: "Šta misliš o palestinskom pitanju?" Ona: "Jebe mi se!" Pera: "I meni, samo nisam znao kako da ti kažem!"

Greljica 2007.

Moj brat Miša i snajka Milica spavaju u najhladnijoj sobi u porodičnoj kući u Zrenjaninu. Kao najavu seksa, snajka zimi oko ponoći uključuje grejalicu, što ne raduje baš uvek mog brata. Vlasta: "Snajka, čujem da grejalicu koristiš za predigru!" Milica: "Ta mani ga, ja sve ugrijem, a on umesto da dodu, sedi u dnevnoj sobi i gleda razmožavanje mrava, socijalni život termita i druge zabavne priloge na TV-u."

Sankanje 80-te

Moj drug iz gimnazije, Đoka se od većine svojih vršnjaka razlikovao ozbiljnošću i sistematičnošću u svim situacijama. Nas desetak iz razreda je otišlo na sankanje u Zvezdarsku šumu i uživalo u dugoj stazi sa nekoliko skakaonica. Posle dva sata, sankanje se pretvorilo u sačekivanje ortaka na dnu staze i grudvanje istih ogromnim količinama snega. Đoka je teško podneo iznenadnu promenu i nastavio da se sanki jedini i to sam. Mi smo ga veselo čekali na dnu staze, vežbajući gađanje pokretne mete. Tada naš drugar, sav nadikan, izjavljuje: "Ja ovde nisam došao da se zajebavam, već da se sankam!"

Fote 2005.

Na dečijem rodendanu kod Ivanovog i Markovog druga, u mešovitom okruženju petaka, šestaka i sedmaka neko predloži: Prvi dečak: "Hajde da igramo fote." Drugi dečak: "Može, ali da ne igramo devojčice!"

AJZLIBAN - voz
 AMIŠAN - lukav
 ANDRAK - đavo
 BANDA - tamburaški orkestar
 BANDOGLAV - tvrdoglav
 BACA - krupan čovek
 BEGEŠ - kontribas
 BIRCUZ - kafana
 BITI KADAR - moći učiniti nešto
 BOLOKNOČ - ringišpil
 BOKTER - čuvar rampe na pruzi
 BUDŽE - usne, obrzi i usne
 BUKLIJAŠI - svadbeni pozivari
 BURKEŠ - ženski kratki kaput
 BUŠA - rupa
 VEDRA - kofa, posuda za vodu
 VEKER - časovnik
 VEČMA - još veće
 VIKSA - krema za obuću
 VREŽA - bostan
 GULANFER - neodgovoran, lenj
 GEDŽAV - neuhranjen, slab
 GLABATI - zubima jesti meso sa kostiju
 GOMBOCE - knedle od krompir testa, šljiv i prezi

DOLMA - nasip
 DOMAŠITI - dohvatiti nepristupačno
 DOMUNDAVATI - tajno dogovarati
 DOSPEŠAN - onaj koji ima vremena
 DREŽITI - čekati
 DREKATI - plakati, vikati
 DROT - žica
 DUNST - kompot
 DUVEGLJA - mladoženja
 ERLAV - kriv
 ZABAVILJA - vaspitačica
 ZAVEŽAN - nespretan
 ZAJAVATI - gubiti vreme, vatati zjale
 ZAPEČAK - prostor između paorske peći i zida
 ZVRUTI - zvoniti
 ZVRNDOV - lakomisen momak
 ISKATI - tražiti
 JANKEL - kratki kaput sa krznom oko vrata
 JENDEK - kanal, kanalić
 KABEZA - gazirani obojeni sok
 KOMORA - špajz
 KALAPAC - českić
 KAMARA - plast sena, slame
 KANDA - kao da, izgleda

LOTRA - merdevine
 NAJVEČMA - najviše
 NASAD - leglo jaja za živinu
 NATKASNA - deo nameštaja, noćni stočić
 NEMAŠ MOŽDA - imaš li?
 NIMJE - nije mi
 OBRANICA - zakrivljena drvena naprava, za nošenje
 OGRAJŠATI - nastradati
 ONDULACIJA - friziranje
 ONOMAD - pre izvesnog vremena
 OTJUK - maločas, malopre
 PAJANTA - tavanska gredica
 PAJVAN - uže
 PAJTAŠ - drugar
 PARLOG - neobrađena zemlja
 PAHOVANO - pohovano (meso...)
 PIRITI - duvati
 PALILEJ - ukrasni luster u Crkvi
 POMRČINA - mrak
 PRDAČITI SE - izmotavati se, praviti šale
 PRIVARITI - prevaniti
 PRIGAZITI - pregaziti
 PRIKRUPA - mleveni kukuruz
 PRUŠLA - prsluk

ŠANGAREPA - šargarepa
 ŠEPUT - mašina
 ŠACOVATI - posmatrati, pratiti
 ŠELUKATRA - drvena žaluzina
 ŠEPRA - šerpa
 ŠIVEČKA - igla za šivenje
 ŠIFONJER - orman
 ŠOR - ulica
 ŠPEKCIJA - rastvor
 ŠPICNAMET - nadimak
 TOCILJATI SE - klizati se
 TOČAK - bicikl
 TOPLINGER-veza traktora i prikolice
 USPIJATI - skupiti usta
 UTUVITI - upamtiti, zapamtiti
 UŠPARATI - uštedeti
 FERGUSON - traktor

Banatski rečnik

KONKA - hodnik, otvoren, iz koga se ulazilo u kuću
 DVARED - dva puta, dvaput
 DVORITI - paziti, negovati
 DEKLAMOVATI - recitovati
 DERAN - dečak
 DŽINDŽOV - neotesan adolescent
 DIVANITI - razgovarati
 DIGOB - negde
 DILKOŠ - neodgovoran, lukav momak
 DOBOŠ - doseljenik

KANTAR - vaga
 KARAKONDŽULA - jako opasna žena
 KVAŠENICA - prženica
 KERA - pas
 KIBICOVATI - šacovati
 KIRVAJZ - nered
 KOMARA - ostava, špajz
 KORINDATI - recitovati za Božić
 KRETOŠ - slatkiš od uprženog šećera i kvasca
 KRJATI - lomiti
 KROMPIR U ČAKŠIRE - pečen krompir u ljusci
 KUMRJA - gugutka
 KURJUK - upletena kika kose
 TULAJ - kukuruzne suve stabljike
 LOČORKA - plekana posuda za zalivanje
 LAJATI - ogovarati, kritikovati
 LEP - malter od blata i pleve

PRČOLI - gusto rastinje, korov, ukras puta
 PUPUŠKA - okrajak hleba
 RINGLOV - divlja šljiva
 RINFLAŠ - kuvano meso iz supe
 ROŠA - rupa za klikeranje
 SKOVERCI - deblje palačinke
 SKRIJATI - slomiti, polomiti
 SOKAK - ulica
 STREFTI - pogoditi

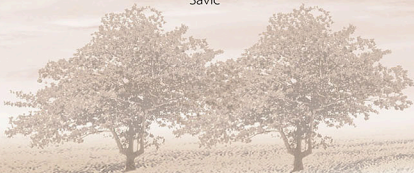
FIRANGA - zavesa
 FIČOK - flašica za rakiju
 FRONCLE - rese
 FURTOM - uvek
 CIGANOČI - sitna ledena kiša
 CIOVKA - veliki hleb
 CUCULU - pomično dugmence
 ČEREŽČEGA - zbog čega
 ČIKMEŽE - ladicica
 ČIRAK - svećnjak
 ČOKANICE - ostatak od okrunjenih klipova
 DŽABOLEBAROŠ - neradnik, lenčuga
 DŽANGRIŽALO - zanovetalo

Aracki

Romanski roman o porodi

Savić

Žao nam je članova porodice i nekih prijatelja
koji nisu doživeli da vide ovu knjigu. Bez njih,
ona ne bi ni postojala.
Izvinjavamo se svima onima koji se ne pominju,
a ostavili su traga u našim uspomena.

Zahvaljujemo se svima koji su pomogli u ovom projektu i štampariji Publikum u kojoj je on realizovan, oktobra 2008. Tiraž 250 komada

Aracki
Romansirana monografija porodica
Savić

"Romansirana monografija porodica Aracki i Savić" je knjiga koja govori o prošlim vremenima i o onom koje još traje. U početku razdvojene, sudbine ljudi iz ove dve porodice se jednim venčanjem-spajaju i teku zajedno.

U njoj ima ličnosti i iz drugih porodica (Radonić, Markov, Ačimović, Kovačić, Mihailović, Božović...), koje su neraskidivo isprepletane sa sudbinom prve dve. Tu su i naši prijatelji, komšije i saradnici, bez kojih bi ova monografija bila nepotpuna i siromašnija.

Nadam se, da ćemo mi ili naša deca, u drugom izdanju, nastaviti ove priče, sa željom da očuvamo porodičnu tradiciju i lepe uspomene naših života.

Autori